

ADVENT 2022

FARSKÝ INFORMÁTOR

RÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST VŠETKÝCH SVĚTÝCH NACINA VES

15. ROČNÍK

ADVENTNÝ PRÍHOVOR

Stojíme sa začiatku nového cirkevného roka, ktorý začína Adventným obdobím. Advent znamená príchod. Žijeme v očakávaní prvého Kristovho príchodu medzi ľudí, a preto je Advent radostným očakávaním a prípravou na slávnosť Narodenia Pána. Zároveň je to čas očakávania druhého Kristovho príchodu na konci časov.

Emeritný pápež Benedikt XVI. vo svojej knihe „Zasiahnutí neviditeľným“ píše: „Na čo vlastne čakáme? Na Kristov prvý príchod? Ten je už za nami. Na jeho druhý príchod? Toho sa bojíme a neprajeme si ho. Na Vianoce? Čakanie na sviatky sa z náboženskej udalosti stalo udalosťou komerčnou, ktorú hneď vystrieda ďalšia. Tak sa teda zdá, že kresťan nečaká na nič, že kresťanská nádej je prázdne slovo...“

Zabúdame na jednu dôležitú pravdu, že Boha stretávame v ľuďoch. Anselm Grün, nemecký kňaz a rehoľník, v knihe „Malá kniha vianočného šťastia“ píše: „Čakáme čosi neobvyklé a nespozorujeme, že Boh k nám prichádza každý deň – v ľuďoch, ktorí nás o niečo prosia, ktorí nás obdarujú úsmevom. Každé stretnutie s človekom je Božím príchodom a ak sa otvoríme, stane sa pre nás mimoriadnym zážitkom.“

Istý človek sa dozvedel, že k nemu chce prísť Boh. „Ku mne?“ skríkol. „Do môjho domu?“ Behal po všetkých izbách, hore a dole schodmi, vyšiel na podstrešie, zostúpil do pivnice. Svoj dom videl inými očami. „Nemožné!“ kričal. „V tomto svinskom chlieve nemôžem prijať návštevu. Všade je špina. Všade je plno haraburdia. Niet tu miesta na odpočinok. Niet vzduchu na dýchanie.“

Pootváral okná a dvere. „Bratia! Priatelia!“ kričal. „Pomôžte mi poupratovať. Pomôžte niekto. Ale rýchlo.“

Začal v dome zametať. Cez husté mračná prachu videl, že mu niekto prišiel na pomoc. Haraburdy vyviekli pred dom, porúbali ich a spálili. Vydrhli

schody a podlahy. Na umytie spotrebovali mnoho vedier vody. Ale ešte vždy bolo všade plno špiny. „To nedokážeme nikdy!“ dýchal ten človek. „Dokážeme to!“ povedal ten druhý. Celý deň sa trápili.

Keď sa zvečerilo, išli do kuchyne a prestreli stôl. „Tak,“ povedal človek, „teraz môže prísť moja návšteva! Teraz môže Boh prísť. Kde je tak dlho?“

„Ale veď som tu už dávno!“ povedal ten druhý a sadol si za stôl. „Pod'a jedz so mnou!“

(Príbeh z knihy Mozaika radosti)

Áno, Boh nás navštevuje cez ľudí. Prišiel k nám ako človek v osobe Ježiša Krista. Prichádza k nám v našich bratoch a sestrách. Pán Ježiš povie: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ (Mt 25, 40)

Apoštol Ján zase napíše: „Ak niekto povie: „Milujem Boha,“ a nenávidí svojho brata, je luhár. Veď kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí. A toto prikázanie máme od neho: aby ten, kto miluje Boha, miloval aj svojho brata.“ (1 Jn 4, 20-21)

Nie je pravda, že počas Adventu nečakáme na nič. Čakáme na to, aby sa Boh narodil v našich srdciach. Boh sa v nás narodí vtedy, ak v každom človekovi spoznáme svojho brata alebo sestru. Predtým však musíme poupratovať vo svojej duši. Odstrániť z nej všetku špinu hriechu.

Advent nie je prázdne slovo. Je to slovo nádeje, že prídu lepšie časy, keď láska zvíťazí nad nenávisťou, dobro nad zlom, pravda na lžou a život nad smrťou.

Prajem vám požehnaný čas Božieho dotyku v tichu, v modlitbe a v pekných stretnutiach s ľuďmi.

Váš duchovný otec Emil

ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ V NACINEJ VSI

V nedeľu 6. novembra 2022 sme vo farskom kostole Všetkých svätých slávnostne oslávili odpustovú slávnosť. Slávnosť sa začala sv. ružencom, po ktorom nasledovala slávnostná sv. omša.

Na úvod duchovný otec Emil privítal hlavného celebranta a kazateľa – dekana Teologickej fakulty v Košiciach doc. ThDr. Radoslava Lojana, PhD. a koncelebrantov, gréckokatolíckeho duchovného otca v Nacinej Vsi PaedDr. Martina Onisika, ďalej rodáka z Nacinej Vsi, rehoľného kňaza pátra Jána Petra Madára, rektora kostola P. M. Ružencovej v Českých Budějoviciach a pátra Tomáša Petra Paradiča, rehoľného kňaza, rodáka z Michaloviec, pôsobiaceho tiež v Českých Budějoviciach.

Kazateľ nám pripomenul význam Sviatku Všetkých svätých ako dňa zasvätených svätých, ktorí sa v cirkevnom kalendári neoslavujú jednotlivo. Modlíme sa za všetkých svätých, aj za našich predkov, ktorí neboli vyhlásení za svätých, ale žili statočným a čestným životom a vedeli sa obetovať za iných.

Sv. omšu sprevádzala svojím krásnym spevom kantorka Tonka. A spevácky zbor tiež svojím spevom spestril túto slávnosť. Na záver sv. omše duchovný otec Emil poďakoval všetkým, ktorí sa postarali o výzdobu a dôstojný priebeh slávnosti.

Nech nás Sviatok Všetkých svätých povzbudí a dodá nám silu hľadať svoju vlastnú životnú cestu vo vernosti a vytrvalosti v nasledovaní Ježiša Krista.

Na úplný záver epizóda, ktorá výstižne vysvetľuje svätosť: *Mama so synčekom sa na prechádzke zastavili v kostole. Slnéčné lúče presvitajúce cez mozaiky, umiestnené vo svätyni, dávali postavám svätých, ktoré znázorňovali, svetlo, žiaru a život. Synček sa spýtal: „Mama, kto sú títo?“ „To sú svätí.“ vysvetľuje mama synovi. „Teraz už viem, kto sú svätí - Svätí sú ľudia, cez ktorých žiari svetlo!“ povedal chlapec. V tejto jeho odpovedi odznela výstižná, presná charakteristika svätých a svätosti.*

Jana Piroščáková

KRÍŽOVÁ CESTA SO SV. JÁNOM PAVLOM II.

Košický arcibiskup Bernard Bober a gréckokatolícky arcibiskup Cyril Vasil požehnali vo štvrtok 27. októbra na návšteve v Rímskokatolíckej farnosti Všetkých svätých Nacina Ves novú Krížovú cestu so Sv. Jánom Pavlom II.

Jednotlivé zastavenia, umiestnené na veľkých balvanoch pred vinohradmi, dala postaviť spolu s kaplnkou zasvätenou sv. Jánovi Pavlovi II. rodina Jevčákovcov z Petroviac nad Laborcom. Je voľne prístupná v extraviláne katastra obce Lesné a nájdete ju pri ceste, ktorá spája filiálne obce Lesné a Suché.

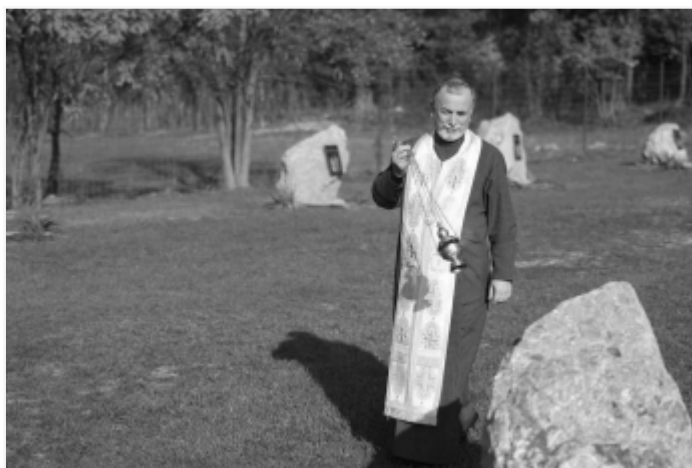
Podľa slov Jaroslava Jevčáka je vyjadrením veľkej úcty voči svätému pápežovi, ktorý ovplyvnil duchovný život v jeho rodine a charakter jeho osobnosti a charizma výrazne oslovila aj jeho samotného.

Niekoľko stoviek veriacich a prítomní kňazi tak vytvorili s arcibiskupmi modlitbové spoločenstvo, aby sa spontánne modlili za pokoj, porozumenie i jednotu medzi sebou navzájom.

„Táto krížová cesta nás chce učiť, ako máme s Tebou žiť, že máme zmýšľať ako Ty a prosiť si k tomu Tvoju potrebnú pomoc. Prihováraj sa k nám, Pane Ježišu“, pripomenul počas samotnej modlitby krížovej cesty košický arcibiskup metropolita Mons. Bernard Bober.

prevzaté zo stránky Košickej arcidiecézy

PLÁNOVANÉ KLÚČOVÉ UDALOSTI PRÍCHODU A CESTY BETLEHEMSKÉHO SVETLA NA SLOVENSKU

10.12. 2022 (sobota)

odpálenie Betlehemskeho svetla v Rakúsku, vo Viedni

11.12. 2022 (nedeľa)

odovzdanie Betlehemskeho svetla poľským a ukrajinským skautom

10. – 13.12. 2022

prinesenie Svetla do Prezidentskeho paláca / odovzdanie prezidentke SR

17.12. 2022 (sobota)

vlakový rozvoz po Slovensku

od 17.12. 2022

roznášanie Betlehemskeho svetla v regiónoch

18.12. 2022 (nedeľa)

vynesenie Betlehemskeho svetla

na Lomnický štít a na Hrebienok vo Vysokých Tatrách

18.12. 2022 (nedeľa)

oficiálne symbolické odovzdanie Betlehemskeho svetla ľuďom
(na omšiach po celom Slovensku)

ADVENTNÝ ČAS OKOLO NÁS

Venec so štyrmi sviecami, predvianočný čas, nákupná horúčka, upratovanie... Asi toto nám napadne ako prvé, keď sa povie „advent“. Podstata adventu je však oveľa hlbšia a krajšia, ako si mnohí predstavujú.

Advent pochádza z latinského slova „adventus“, čo v preklade do slovenčiny znamená „príchod“. Adventom označujeme obdobie 4 nediel pred Vianocami. Prvou adventnou nedelou sa začína liturgický rok rímskokatolíckej cirkvi.

PÔVOD ADVENTU

Predvianočná adventná príprava sa spomína už od začiatku 5. storočia v Ríme, kedy bol pápežom Lev I. Veľký. Ďalšia zmienka o advente pochádza z koncilu vo Francúzsku v roku 582, ktorý nariadil, aby sa príprava pred Vianocami slávila už od nedele po sviatku Sv. Martina a trvala šesť nediel. O 8 rokov neskôr pápež Gregor I. Veľký skrátil toto obdobie na štyri nedele. Konečnú podobu nadobudol advent v 8. až 9. storočí. V 14. storočí boli pre toto obdobie zavedené pôstne pravidlá.

ZVYKY ADVENTU NA SLOVENSKU A VO SVETE

Advent bol vždy časom zmierenia. Ľudia, ktorí mali počas roka medzi sebou nezhody, sa v tomto období mali stretnúť a odpustiť si.

Začiatok adventného obdobia v minulosti oznamovali pastieri hlasným trúbením. Predvianočná príprava sa začínala už na Katarínu, kedy sa konala posledná zábava. Na ďalšiu si museli všetci počkať až do Štefana.

Deň Ondreja, 30. november, sa spájal so všakovakými veštbami ohľadom vydaja. Slobodné dievčatá si na papieriky písali mená chlapcov, liali roztavené olovo do nádoby s vodou, vyklopkali na chlievy a vyvárali halušky. To všetko pre to, aby sa dozvedeli, kto bude ich vyvolený a kedy sa dočkajú svadby.

Na Barboru, 4. decembra, bolo zvykom odrezať vetvičku čerešne a ponoriť ju do vázy s vodou. Podľa tradície mala čerešňa do Vianoc rozkvitnúť.

Ďalšou adventnou tradíciou bolo vymetanie príbytkov husími pierkami. Domy

od zlých duchov vymetali 13. decembra dievčatá i chlapci odetí do kostýmu Lucie.

Obzvlášť symbolické boli v našich končinách takzvané Rorátne sväté omše, a táto tradícia pretrváva dodnes. Omše sa začínajú pred svtaním a veriaci si na ne prinášajú sviečky alebo lampáše.

No a určite by sme nemali zabudnúť ani na sviatok Svätého Mikuláša, ktorý takisto patrí do adventného obdobia. Pripomíname si ním biskupa Mikuláša, ktorý je známy predovšetkým vďaka svojej štedrosti. Na Slovensku, podobne ako vo väčšine európskych krajín, ho oslavujeme 6. decembra. Prípravy naň začínajú už v predvečer tohto dňa, kedy si deti čistia čižmičku, položia ju na okno a čakajú, čo im Mikuláš donesie. V iných krajinách poznajú Mikuláša pod rôznymi menami, v závislosti od jazyka. V nemčine je to Sankt Nikolaus, v holandčine Sinterklaas, v slovinčine Miklavž a napríklad v taliančine San Nicola.

Medzi ďalšie jedinečné zvyky patria adventné koncerty a azda najväčšej obľube sa dnes tešia vianočné trhy, prevoňané vianočným punčom, vareným vínkom či inými dobrotami, dotvárajúcimi vianočnú atmosféru.

V ostatných európskych krajinách sú prípravy na Vianoce veľmi podobné. Spoločnými prvkami predvianočného obdobia je výzdoba príbytkov, pečenie koláčikov a cukrovniiek, vianočné trhy a vzájomné obdarovávanie, ktoré vrcholí Štedrým dňom alebo Prvým sviatkom vianočným. Ale napríklad v takom Taliansku si vymieňajú darčeky aj 6. januára, pretože v tento deň deti očakávajú, že im darčeky prinesie čarodejníca Befana.

V USA a Kanade sa na kozuby pripínajú pančuchy, ktoré im darčekmi vyplní Santa Claus. Veľmi známe sú aj návštevy a pomoc pre chudobných a bezdomovcov, ktorých rodiny obdarujú darmi a jedlom. Na Štedrý večer (po anglicky Christmas Eve) sa veriaci, podobne ako u nás, stretávajú na polnočných omšiach. Vianoce tu vrcholia 25. decembra, kedy ich po prebudení čaká pod stromčekom množstvo darčiekov.

Mexiko a ďalšie krajiny Strednej a Južnej Ameriky oslavujú advent tradičnými

sprievodmi s hudbou a v kostýmoch. Kresťanstvo je v týchto krajinách na prvom mieste a práve tomu sa prispôbuje aj celý proces príprav počas adventného obdobia až po vyvrcholenie vianočných sviatkov.

Adventný a vianočný čas je pre ľudí v Južnej Amerike časom venovaným rodine, ktorá spoločne oslavuje nielen narodenie malého Ježiška, ale osobitnú úctu prejavuje aj jeho rodičom - Márii a Jozefovi.

Kresťania v Číne počas adventu osvetľujú svoje domovy krásnymi papierovými lampáškami. Aj vianočné stromčeky majú ozdobené papierovými kvetmi, reťazami a lampáškami. Santa Claus sa po čínsky povie Dun Che Lao Ren.

No a v Austrálii si počas adventu a Vianoc deti užívajú letné prázdniny. Sviatky oslavujú podobným spôsobom ako vo zvyšku sveta, akurát v horúcejšej letnej verzii, napríklad aj na pláži. Viete si to predstaviť?

TIP PRE VÁS

Tento text sme ilustrovali zábermi z adventných trhov po celom svete. Poznáte sviatočne vyzdobené mestá na obrázkoch? Bratislava, Trnava, Hong Kong, Tallin, Madeira a New York. Rovnako pekné sú však tieto trhy aj v ďalších mestách.

Adventný čas môžete využiť aj na návštevu blízkych miest s takýmito trhmi. Či už zájdete do Košíc alebo Prešova, Krakova, Miškovca alebo Brna, všade nájdete atmosféru presiaknutú radosťou, úsmevmi, vôňami...

Potešiteľné je, že po divokých desaťročiach konzumu sa na týchto trhoch stretnete najmä s remeselníkmi a tradičnými produktami, typickými pre tú ktorú krajinu.

Organizátori týchto trhov navyše pripravujú celý rad koncertov a ďalších kultúrnych akcií, takže prechádzka takýmto trhom vo vás dokáže navodiť tú správnu atmosféru očakávania a blížiacej sa radosti.

Okrem toho môžete v každom meste navštíviť chrámy, ktoré sú často aj skvostami architektúry a venovať chvíľku rozjímaniu o blížiacom sa veľkom sviatku.

SVÄTÁ BARBORA MÁ MIESTO VO VŠETKÝCH KULTÚRACH

ŽIVOT SVÄTEJ BARBORY

Svätá Barbora bola šľachtičná z Malej Ázie. Narodila sa v 3.st. n. l. do bohatej pohanskej rodiny, šľachticovi Dioskorovi a oplývala nevídanou krásou. Keďže o jej živote niet historických záznamov, údaje o sv. Barbore sú založené predovšetkým na legendách. Jej otec bol vážený kupec a odporca kresťanstva. Kvôli svojej práci často cestoval, a aby svoju dcéru ochránil pred kresťanskými vplyvmi a nevhodnými nápadníkmi, dal pre ňu postaviť vežu, do ktorej ju uväznil v obklopení všemožného prepychu. Veža mala iba dve okná. Jeden z jej sluhov bol aj stúpencom kresťanov a Barboru čoskoro obrátil na svoju vieru. Tak sa aj napriek väzeniu stala kresťankou, keď ju v otcovej neprítomnosti tajne pokrstil kňaz, prestrojený za lekára. Aby dokázala svoju vieru v Krista, dala vo veži murárom vysekať k dvom existujúcim oknám ešte jedno tak, aby jej navždy symbolizovali najsvätejšiu Trojicu.

Otec sa po príchode veľmi rozgneval a chcel ju zabiť. Barbore sa podarilo ujsť do lesa, kde sa pred ňou zázračne otvorila skala, ktorá sa stala jej úkrytom. Počas jej úteku sa maskovala rôznymi kožami a spoliehala sa najmä na dobrosrdečnosť cudzích ľudí. Sem tam ju niekto obdaroval pšenickou či granátovými jablkami. Vďaka zraze istého pastiera ju však chytil a vydal úradom. Pastier sa za prestre premenil na sochu a jeho ovce na kobyľky. Dostala sa pred sudcu Marciana, ktorý po márnom prehovárani, aby sa svojej viery zriekla, dal Barboru mučiť. Podstúpila rôzne muky. Barborino martýrium ukončila až poprava statím. Podľa legendy bol jej katom vlastný otec, ktorý zahynul okamžite po vykonaní rozsudku. Údajne ho mal zabiť blesk, preto sa sv. Barbora stala patrónkou delostrelcov a ochrankyňou pred búrkou. Taktiež je patrónkou architektov, tesárov, kamenárov,

hasičov či pomocníčkou v núdzi. Tesne pred popravou prosila Barbora Krista, aby všetci, ktorí si pripomínajú jej utrpenie, boli ušetrení od smrteľných múk. Jej prosba bola vyslyšaná. Svätá Barbora býva zobrazená ako mladé dievča s alabastrovou pleťou, v dlhom šate s plášťom. Jej atribútmi sú pávie pero, ktoré symbolizuje múdrosť, vzdelanosť a tiež nesmrteľnosť. Taktiež meč, slonovinová veža a palmová ratolesť, alebo kalich s hostiou – ktorú jej pred popravou mal priniesť anjel.

Podľa jednej z legiend Barbora vo veži, kde bola väznená, pestovala halúzku z čerešne. Práve v deň jej popravy halúzka vykvitla. Od tejto legendy sa odvodzuje zvyk rezania „barboriek“. Rozkvitnuté „barborky“ symbolizujú nielen predpoveď sobáša, ale aj príchod nového svetla v podobe Ježiša Krista. Pôvodne pripomínali zimný slnovrat a následný príchod nového roka a víziu teplej jari, rozkvitnutých kvetov a nového života.

JEDNA ZO ŠTYROCH VEĽKÝCH PANIEN

Sv. Barbora bola rovnako častým námetom výtvarných diel. Medzi najznámejšie patrí Raffaelov obraz Sixtínska Madona, jej podobizeň stvárnil aj Lucas Cranach st. či Hans Holbein. Podľa ikonografických zvyklostí ju zobrazovali v dlhom prepásanom šate s plášťom alebo v dobovom odeve so všeobecnými atribútmi knihou, krížom, martýrskou palmou a mečom. Jej najcharakteristickejšími atribútmi sú veža a kalich s hostiou.

Svätá Barbora patrí do skupiny štrnástich pomocníkov v núdzi, ktorí boli privolávaní v ťažkých chvíľach. Takou bola napríklad morová epidémia. So sv. Katarínou Alexandrijskou patrila

k najobľúbenejším sväticiam. Spolu aj so sv. Dorotou a sv. Margitou tvoria skupinu štyroch veľkých panen.

PRANOSTIKY NA BARBORU

Deň tejto svätice bol rovnako dôležitý pre predpovedanie počasia, pretože: „Aké je počasie na Barboru, také je do Vianoc.“ Platilo však, že už bude zima, ľudia budú viac kúriť aj vozit' sa na saniach. Preto sa hovorilo:

Po svätej Baruši, daj čiapku na uši.

Po svätej Baruši, daj pozor na uši.

Svätá Barbora vyhádza drevo zo dvora.

Svätá Barbora ťahá sane do dvora.

UKÁŽ MI BARBORKA, KTO BUDE MÔJ MILÝ?

Počas dňa sv. Barbory sa očakávalo pôsobenie zlých síl. Predpokladalo sa však, že budú slabšie ako v iné dni. Po domoch chodili väčší aj menší chlapci ocelovať, teda vinšovať s kúskom železa alebo tvrdého kameňa, ktorý mal symbolizovať pevné zdravie. Zaželali ho všetkým, čo žili v domácnosti, za čo dostali potraviny. Kedysi všetci vo veľkom očakávali príchod vinšovníkov. Ak by do ich domu nevošli, a prvá by náhodou prišla žena, domácich malo stretnúť nešťastie. Preto bohatší gazdovia dali chlapcom aj drobné peniaze, len aby na nich nezabudli aj na budúci rok.

V obciach na západnom Slovensku zasa chodili z domu do domu barborky – dievky a ženy zahalené do bieleho tak, aby ich nikto nerozoznal. V každom dome mlčky povymetali husacím krídlom alebo metlou všetky kúty v izbe od pavučín. Keď prišli do domu, spolu sa pomodlili a predniesli krátku básničku. Gazdiné ich za to odmenili.

V Čičanoch chodievali menšie dievčatká – barborky, aj chlapci, ktorých nazývali lezeli. Boli sviatočne odetí, na hlavách mali biele obrusy a v rukách zvončeky. Keď nimi pred každým domom zazvonili, domáci ich privítali a pozvali ďalej. V izbe mlčky zatancovali a gazdiné ich odmenili jabĺčkami, orechmi, sušeným ovocím aj peniazmi.

V dedinách na strednom Považí zasa chodili štyri barborky s varechami. Ak v izbe našli ženy alebo devy, ktoré priadli či párali perie a pri nich posedávali mládenci, tak ich zbili.

Kedysi sa praktizoval zvyk, že barborky, dievčatá odeté v bielom plášti, s venčekom alebo korunkou, čo symbolizovalo čistotu, chodili po dedine najmä za deťmi a zisťovali, či sa vedia modliť a či sú dobre vychované. Po ceste zvonili zvončekom. Dobré deti obdarovali sladkosťou a zlé deti symbolicky zbili pierkom, metličkami alebo prútkom.

Deň sv. Barbory mal zvláštny význam pre slobodné dievčence, ktoré sa chceli vydať, ale aj pre vdovy ktoré taktiež netúžili zostarnúť osamelé. Mohli tak vykonávať zvyky spojené s ľubostnou mágiou. Preto sa vybrali do záhrady a odrezali si barborky – halúzky z čerešne. Doma haluz vložili do nádoby s vodou a potom netrpezlivo čakali, či im do Štedrého dňa rozkvitne. Ak áno, tak sa mala dievka alebo vdova do roka vydať. V niektorých obciach si však halúzku doniesli aj vydaté ženy, ktoré chceli mať v budúcom roku bohatú úrodu. Ak halúzka rozkvitla, boli veľmi spokojné. Na polnočnej omši si dievčatá potom rozkvitnutú halúzku zastrčili za pás a mládenec, ktorý im ju zobral, im takto vyznal lásku.

Na deň sv. Barbory tiež platili pre ženy rôzne zákazy. Nesmeli vojsť ako prvé do cudzieho domu. Zákaz mali šit', vyšívaj', priať aj párať

perie, lebo by sa im kravy a voly dopichali rohmi.

Z pôvodných zvykov na deň svätej Barbory sa zachovala takmer na celom území len tradícia rezania čerešňových vetvičiek. Zvyk obdarúvania detí sladkosťami sa preniesol na deň svätého Mikuláša a preobliekanie sa dievčat do bieleho odevu a vymetanie kútov sa traduje na deň svätej Lucie.

OCHRANKYŇA NIELEN ŤAŽKO PRACUJÚCICH

Deň sv. Barbory bol dôležitý aj pre baníkov, keďže Barbora je ich patrónkou. Baníci často do upravených otvorov a výklenkov v podzemí banských chodieb dávali sošky alebo obrázky sv. Barbory, aby ich ochraňovala. V deň sv. Barbory sa v banských mestách tradične konali slávnostné omše venované ochrankyni baníkov aj oslavy. Do kostolov prišli bohatí banskí páni, baníci v slávnostných uniformách aj ich rodiny.

Spiš bol tiež jedným z dôležitých banských oblastí Uhorska. V 14. st. sa prvé bane otvorili v Novoveskej hute, v Ráztočkách, na vrchu Stangeberg, v Havranej doline, v Hnilci alebo aj na Mlynkách. Na začiatku 15. stor., v roku 1414, uhorský kráľ Žigmund záložoval poľskému kráľovi na Spiši šesťnásť miest a dve panstvá, medzi nimi napríklad aj Kežmarok či Levoču. Avšak, baníctvo zostalo v správe uhorských inštitúcií podľa gelnického banského práva, čo malo veľký ekonomický a hospodársky význam. V 17. stor. sa v okolí Hôrky začala ťažba minerálnych rúd a v 19. stor. aj ťažba mangánu, čo bolo veľkou udalosťou pre celý Spiš. Po druhej svetovej vojne sa baníctvo zasa začalo rozvíjať, dokonca viac ako pred tým.

ČO PRINÁŠA SVÄTÁ BARBORA VO SVETE?

V ortodoxných náboženstvách, v Gruzínsku či Macedónsku sa tento sviatok slávi 17. decembra. Vo Francúzsku sa namiesto rezania vetvičky seje obilie do troch misiek. Taktiež sa zalieva a sleduje až do Vianoc. Na Štedrý večer sa tieto misky položia na stôl alebo pod stromček s tromi sviečkami. Symbolizujú úrodu v nasledujúcom roku. Až príde čas sejby, obilie sa vyseje do rohov poľa. V niektorých krajinách ako Libanon, Jordánsko či Sýria je tradíciou v tento deň konzumovať pšenicu, jačmeň s orieškami alebo hrozienka a granátové jablká. Tieto jedlá mali symbolizovať pokrm, ktorým Barboru obdarovali cudzinci na jej úteku pred otcom, ale aj samotné pšeničné pole. Podľa legendy pšenica na poli, ktorým svätica utekala mala zahľadiť jej stopy, ktoré nechávala v hline. V Libanone a v Sýrii chodia deti koledovať v maskách a dostávajú za to sladkosti a peniaze. V Nemecku a Rakúsku sa, podobne ako u nás, veští z čerešňovej alebo višňovej halúzky šťastie pre rodinu. V Tirolsku sa pečie aj sladký koláč s hrozienkami, orechmi a brandy. V Bavorsku sa skladá pocta baníkom, kedy zapalujú sviečky do svätobarborského svietnika v tvare baníka. Grécko oslavuje tento deň s vojakmi z oddielu delostrelectva, pražia sa šišky v tvare delovej gule, máčané v mede, alebo sa varí pšeničná kaša.

Podobne ako u nás, tak aj v celom svete oslavujú túto patrónku ako ochrankyňu všetkých baníkov, delostrelcov, zbrojárrov, geológov, architektov, murárov, kamenárov, tesárov, elektrikárov, pyrotechnikov, zlatníkov, zvonárov, dievčat, väzňov, ale aj umierajúcich, v núdzi, v náhlej či násilnej smrti, alebo pri horúčkach.

prevzaté zo stránok Kežmarského múzea, krátené

ROZPIS SVÄTÝCH OMŠÍ NA ADVENT 2022

27. 11., NE	<i>Prvá adventná nedela</i>			8:00	Petrovce n/L
				9:15	Nacina Ves
				10:30	Lesné
28. 11., PO	sv. Rúfus, biskup; sv. Katarína Labouré	15:00 – 17:00	Nacina Ves – spoved'	17:00	Nacina Ves
29. 11., UT	sv. Saturnin, biskup; bl. Alfréd, kňaz a mučeník			16:00	Petrovce n/L
30. 11., ST	sv. Ondrej, apoštol	16:00 – 17:00	Lesné – spoved'	17:00	Lesné
1. 12., ŠT	sv. Edmund Kapián, mučeník	15:00 – 17:00	Petrovce n/L - spoved'	17:00	Petrovce n/L
2. 12., PI	sv. Bibiána, mučenica; sv. Silverius, pápež	15:30 – 16:00	Vybuchanec – spoved'	16:00	Vybuchanec
				17:00	Petrovce n/L
				18:00	Nacina Ves
3. 12., SO	sv. František Xaverský, kňaz			9:00	Lesné
				17:00	Vybuchanec
4. 12., NE	<i>Druhá adventná nedela</i>			8:00	Lesné
				9:15	Nacina Ves
				10:30	Petrovce n/L
5. 12., PO	sv. Sabas, opát			6:00	Nacina Ves
6. 12., UT	sv. Mikuláš, biskup			6:00	Vybuchanec
				16:00	Petrovce n/L
7. 12., ST	sv. Ambróz, biskup a učiteľ Cirkvi			6:00	Lesné
8. 12., ŠT	<i>Nepoškrvené Počatie Panny Márie</i> PRIKÁZANÝ SVIATOK			15:30	Lesné
				16:45	Petrovce n/L
				18:00	Nacina Ves
9. 12., PI	sv. Leokádia; sv. Peter Fourier, kňaz			17:00	Nacina Ves
10. 12., SO	sv. Melchiades, mučeník; sv. Eulália, panna a mučenica			9:00	Nacina Ves
11. 12., NE	<i>Tretia adventná nedela</i>			8:00	Petrovce n/L
				9:15	Nacina Ves
				10:30	Lesné
12. 12., PO	sv. Otilia, panna a mučenica			17:00	Nacina Ves
13. 12., UT	sv. Lucia, panna a mučenica			6:00	Petrovce n/L
				17:00 – 18:00	Vybuchanec – spoved'
14. 12., ST	sv. Ján z Kríža, kňaz a učiteľ Cirkvi	16:30 – 18:00	Lesné – spoved'	18:00	Lesné
15. 12., ŠT	sv. Valerián	17:00 – 18:00	Petrovce n/L - spoved'	18:00	Petrovce n/L
16. 12., PI	sv. Adelhaida, cisárovna	17:00 – 18:00	Nacina Ves – spoved'	18:00	Nacina Ves
17. 12., SO	sv. Modest, biskup			17:00	Lesné
				18:00	Petrovce n/L
18. 12., NE	<i>Štvrtá adventná nedela</i>			8:00	Suché
				9:15	Nacina Ves
				10:30	Vybuchanec
19. 12., PO	sv. Urban V., pápež	Od 9:00	starí a chorí – spoved'	17:00	Nacina Ves
20. 12., UT	sv. Zefirín, pápež			16:00	Petrovce n/L
				17:00	Vybuchanec
21. 12., ST	sv. Peter Kanízium, kňaz a učiteľ Cirkvi; sv. Micheáš, prorok			17:00	Lesné
22. 12., ŠT	sv. Adela, opátka			17:00	Petrovce n/L
23. 12., PI	sv. Ján Kentský, kňaz a učiteľ Cirkvi; sv. Micheáš, prorok			9:00	Nacina Ves

OZNAMY

* Zimné kántrové dni budú 7. decembra (streda), 9. decembra (piatok) a 10. decembra 2022 (sobota). Závazný je iba jeden deň. Obsah zimných kántrových dní: Príchod Kristovho kráľovstva do rodín; duchovná obnova rodín; pokoj a spravodlivosť vo svete.
* **Štvrtok – 8. december 2022 – Nepoškrvené počatie Panny Márie – prikázaný sviatok**

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA DECEMBER

Evanjelizačný: Modlíme sa, aby neziskové dobrovoľnícke organizácie, ktoré pomáhajú ľuďom, mali dostatok pracovníkov nadšených pre spoločné dobro a neúnavných v hľadani nových možností spolupráce na medzinárodnej úrovni.

Úmysel KBS: Aby narodenie Spasiteľa prinieslo svetlo do našich rodín a spoločnosti.

* **Piatok – 9. december 2022 – detská svätá omša o 17:00 vo farskom kostole v Nacinej Vsi.** *

Roratne sväté omše budú ráno o 6:00. Bližšie pozri rozpis sv. omší.

* **Nedela – 18. december 2022 – tretia nedela v mesiaci – mesačná zbierka na kostolné potreby**

ZO ŽIVOTA FARNOSTI: NOVEMBER Pokrstili sme:

Radoslav Demeter – Petrovce n/L

Emma Kuciková – Nacina Ves

Nech sa vzťahujú v múdrosti, veku a v obľube u Boha i ľudí!

Opustili nás:

Anton Jaščur – Petrovce n/L

Rok narodenia – 1952

Sabina Fiková, r. Čeklejšová – Nacina Ves

Rok narodenia – 1941

Odpočinitie večné daj im Pane a svetlo večné nech im svietí, nech odpočívajú v pokoji.

Farský informátor farnosti Nacina Ves * vydáva Rímskokatolícka farnosť Všetkých svätých Nacina Ves, 072 21, tel. 056/649 80 61 *
redakčná rada: Šéfredaktor – Emil Onderko, farár, členovia redakčnej rady – Peter Ivan, Lenka Pčolinská, Jana Piroščáková, Jiří Zaťovič *
počet výtlačkov 250 * vydávané pre vnútorné potreby veriacich farnosti Nacina Ves *
fotografie pochádzajú z archívu farnosti, od autorov a z internetu *
ďalšie informácie o dianí vo farnosti nájdete na www.nacinaves.rimkat.sk